

**PROGRAM POTPORE ZA OBNOVU NARUŠENOG
PROIZVODNOG POTENCIJALA NA PODRUČJU ZONE
OGRANIČENJA III ZBOG POJAVE AFRIČKE SVINJSKE
KUGE**

Zagreb, veljača 2025.

UVOD

Sprječavanje, kontrola i iskorjenjivanje afričke svinjske kuge pitanje je visokog prioriteta za Republiku Hrvatsku i Europsku uniju jer predstavlja ozbiljan rizik za važan sektor svinjogojstva, populaciju divljih svinja i okoliš. Afrička svinjska kuga je virusna zarazna bolest domaćih i divljih svinja koja se manifestira u obliku hemoragijske groznice, a smrtnost može doseći i 100%.

Afrička svinjska kuga u držanim (domaćih) svinja u Republici Hrvatskoj prvi puta je potvrđena 26. lipnja 2023. godine na području Vukovarsko-srijemske županije. Bolest se tijekom sljedećih nekoliko mjeseci proširila na veće područje Vukovarsko-srijemske županije zatim u ograničeno područje Brodsko-posavske te tijekom listopada na ograničeno područje Osječko-baranjske županije, sve uz granicu s Vukovarsko-srijemskom županijom.

Obzirom na nepostojanje drugog načina iskorjenjivanja bolesti, provode se stroge mjere kontrole uključujući usmrćivanje domaćih svinja na zaraženim objektima i lokacijama.

Pojavom afričke svinjske kuge na području Republike Hrvatske i provedbom nužnih mjera kontrole za suzbijanje afričke svinjske kuge narušen je proizvodni potencijal svinjogojske proizvodnje na pogođenom području. Usljed uginuća svinja i provedbe preventivnog usmrćivanja niz gospodarstava ostao je bez najčešće primarne djelatnosti, a samim time i bez izvora prihoda.

Zbog pojave afričke svinjske kuge u divljih ili držanih svinja, u skladu s člankom 36. stavkom 5. Zakona o zdravlju životinja određuju se područja pod ograničenjem koja uključuju sljedeće zone ograničenja: zonu zaštite, zonu nadziranja, zaraženu zonu, zonu ograničenja I, zonu ograničenja II i zonu ograničenja III.

Temeljem Zakona o državnom inspektoratu („Narodne novine“, br., 115/18, 117/21 i 67/23) i Zakona o zdravlju životinja („Narodne novine“, br., 152/2022 i 154/22) Državni inspektorat Republike Hrvatske vezano za utvrđivanje biosigurnosnih uvjeta i drugih uvjeta za držanje svinja na registriranom objektu donosi rješenje o dozvoli dopreme svinja (repopulaciji) na objekt. Stoga je uz poštivanje svih naređenih mjera kontrole na području zone ograničenja III moguće držanje svinja na objektima na kojima su provedene mjere usmrćivanja i/ili su utvrđena uginuća po izdavanju rješenja o dozvoli dopreme svinja.

Slijedom navedenog, nužno je i primjereno omogućiti dodjelu potpore gospodarstvima koja su izravno pogođena pojavom afričke svinjske kuge, a koja su sukladno rješenju o dozvoli dopreme svinja (repopulaciji) izdanom od strane Državnog inspektorata Republike Hrvatske ponovno u mogućnosti držati svinje.

PRAVNA OSNOVA

Pravni temelj za donošenje ovoga Programa je:

- članak 39. Zakona o poljoprivredi („Narodne novine“, br. 118/18., 42/20., 127/20. – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 52/21., 152/22. i 152/24).
- Uredba Komisije (EU) 2022/2472 od 14. prosinca 2022. o proglašenju određenih kategorija potpora u sektorima poljoprivrede i šumarstva te u ruralnim područjima spojivima s unutarnjim tržištem u primjeni članka 107. i 108. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (SL 327/1, 21.12.2022.) (u daljnjem tekstu: Uredba o poljoprivrednom izuzeću)

Potpore dodijeljene kroz ovaj Program spojive su s unutarnjim tržištem u smislu članka 107. stavka 3. Ugovora i izuzete iz obveze prijave iz njegova članka 108. stavka 3. s obzirom da ispunjavaju sve opće uvjete utvrđene u Poglavlju I. i sve posebne uvjete iz točaka 3(d) i 6(h) članka 14. Uredbe o poljoprivrednom izuzeću.

CILJ I OPRAVDANOST PROGRAMA

Cilj Programa je obnova narušenog potencijala na području zone ograničenja III na gospodarstvima na kojima su utvrđena uginuća i/ili provedena usmrćivanja svinja sukladno zapisnicima nadležnih veterinarskih inspektora. Svinjogojska proizvodnja nerijetko je primarna djelatnost pogođenih gospodarstava i jedini izvor prihoda istih.

Dodjelom potpore iz Programa omogućiti će se obnova narušenog potencijala pogođenih gospodarstava kojima je izdano rješenje o dozvoli dopreme svinja (repopulaciji) najviše do razine na kojoj je bio prije provedbe mjera.

MJERA U PROVEDBI PROGRAMA

Obnova narušenog proizvodnog potencijala na području zone ograničenja III zbog pojave afričke svinjske kuge.

PRIHVATLJIVI KORISNICI POTPORE

Prihvatljivi korisnici su mikro, mala i srednja poduzeća definirana člankom 2. Priloga 1. Uredbe Komisije (EU) 2022/2472 od 14. prosinca 2022. o proglašenju određenih kategorija potpora u sektorima poljoprivrede i šumarstva te u ruralnim područjima spojivima s unutarnjim tržištem u primjeni članka 107. i 108. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (SL 327/1, 21.12.2022.) (u daljnjem tekstu: Uredba o poljoprivrednom izuzeću) koja udovoljavaju sljedećim uvjetima:

- upis u Upisnik poljoprivrednika ili Upisnik obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava,
- upis u Registar objekata (farmi),
- za gospodarstvo je izdano rješenje o dozvoljenoj dopremi svinja (repopulaciji) od strane Državnog inspektorata Republike Hrvatske,
- gospodarstvo korisnika bilo je tijekom 2023. godine predmet inspekcijskog nadzora sukladno zapisniku nadležnog veterinarskog inspektora, prilikom kojeg su utvrđene uginule svinje i/ili je provedeno usmrćivanje svinja, ili

- gospodarstvo korisnika bilo je nakon 2023. godine predmet inspekcijskog nadzora sukladno zapisniku nadležnog veterinarskog inspektora, prilikom kojeg su utvrđene uginule svinje i/ili je provedeno usmrćivanje svinja, a tijekom kojeg je utvrđeno kako je gospodarstvo sukladno biosigurnosnim i drugim uvjetima za držanje svinja.

IZNOS POTPORE

Za grla uginulih i/ili usmrćenih rasplodnih svinja prihvatljiv iznos jedinične potpore, a temeljem dostupnih prosječnih cijena rasplodnih grla u Republici Hrvatskoj za 2022., 2023. i 2024. godinu i temeljem podataka robne razmjene Carinske uprave, iznosi do 550,00 eura/grlo.

Za grla uginulih i/ili usmrćenih tovnih svinja prihvatljiv iznos jedinične potpore, a temeljem dostupnih prosječnih notificiranih cijena odojaka 25 kg u Republici Hrvatskoj (DG AGRI) za 2022., 2023. i 2024. godinu, iznosi do 76 eura/grlo.

Ukupan iznos potpore po prihvatljivom korisniku utvrđuje se na način da se broj uginulih i/ili usmrćenih rasplodnih svinja i/ili uginulih i/ili usmrćenih tovnih svinja koji se nalazio na gospodarstvu utvrđen sukladno zapisniku o inspekcijskom nadzoru izvršenom na objektu korisnika množi sa jediničnim iznosom potpore prema kategorijama životinja.

Iznimno, u slučaju gospodarstava na kojima nisu zabilježene rasplodne kategorije svinja, ukupan iznos potpore po korisniku utvrđuje se na način da se ukupan broj uginulih i/ili usmrćenih svinja koji se nalazio na gospodarstvu utvrđen sukladno zapisniku o inspekcijskom nadzoru izvršenom na objektu korisnika množi sa jediničnim iznosom potpore za tovnne svinje.

Ukupan iznos potpore po korisniku ne može biti veći od 150.000,00 eura.

OBLIK I NAČIN DODJELE POTPORE

Potpore se dodjeljuje u obliku izravnih bespovratnih sredstava, iznos potpore ne može premašiti 100% prihvatljivih troškova. Potpora se u cijelosti financira iz državnog proračuna Republike Hrvatske.

Na temelju dostavljene dokumentacije, podataka iz dostupnih registara i za ovu svrhu zatraženih podataka iz drugih registara obavlja se administrativna obrada zahtjeva za potporu.

FINANCIJSKA SREDSTVA ZA PROVEDBU PROGRAMA

Financijska sredstva za provedbu Programa iznose 4.000.000,00 eura i osigurana su u Državnom proračunu Republike Hrvatske za 2025. godinu, u okviru proračunske glave 06005 Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i ribarstva, na aktivnosti T820072 Izvanredne mjere pomoći u poljoprivredi.

OBVEZE KORISNIKA POTPORE

Svi korisnici potpore obvezuju se:

- po isteku 3 mjeseca od isplate potpore u narednom razdoblju od 36 mjeseci na gospodarstvu držati svinje u skladu sa biosigurnosnim i drugim uvjetima za držanje svinja na objektu,
- obnoviti proizvodni potencijal na gospodarstvu do razine na kojoj je bio prilikom provedbe mjera sukladno broju i kategoriji svinja,
- po isteku 3 mjeseca od isplate potpore dostaviti dokaze o dopremi svinja na objekt (repopulaciji) u vidu računa i/ili Svjedodžbe o zdravstvenom stanju iz kojih je razvidan broj svinja dopremljenih na objekt sukladan broju svinja za koje je ostvarena potpora.

Iznimno, ukoliko se u razdoblju od isplate potpore do isteka 3 mjeseca od isplate potpore objekt korisnika nalazi na području proglašenom kao zona zaštite ili zona nadziranja rok od 3 mjeseca počinje teći danom ukidanja navedenih zona.

Korisnici potpore za grla rasplodnih svinja obvezuju se po isteku 6 mjeseci od isplate potpore u narednom razdoblju od 33 mjeseca sukladno dojavama brojnog stanja svinja na gospodarstvu držati prosječno minimalno broj rasplodnih svinja istovjetan broju rasplodnih svinja za koje su ostvarili potporu.

Korisnici potpore za grla tovnih svinja obvezuju se u roku od 12 mjeseci, 12 do 24 mjeseci i 24 do 36 mjeseci, od isplate potpore isporučiti na klanje i/ili zaklati za vlastite potrebe minimalno broj tovnih svinja istovjetan broju tovnih svinja za koje su ostvarili potporu, uvažavajući odstupanje do -5% uslijed tehnoloških gubitaka.

PROVEDBA I KONTROLA PROVEDBE PROGRAMA

Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i ribarstva odgovorno je za izradu i upravljanje ovim Programom. Program će se provoditi u 2025. godini.

Provedba ovog Programa propisat će se Pravilnikom, a provodit će ga Agencija za plaćanja u poljoprivredi ribarstvu i ruralnom razvoju. Pravilnikom će se propisati detaljni uvjeti prihvatljivosti te potrebni dokazi o ispunjavanju uvjeta prihvatljivosti, razdoblje i način podnošenja zahtjeva za potporu, razdoblje i način dostave potrebnih dokaza, administrativna kontrola, isplata i povrat sredstava.

Ispunjavanje propisanih obveza od strane korisnika provjeravati će se iz dostavljene dokumentacije, podataka iz dostupnih registara i za ovu svrhu zatraženih podataka iz drugih registara.

Ukoliko se temeljem provjera korisnika utvrdi da nije postupao u skladu s obvezama propisanim ovim Programom, isti je u obvezi vratiti puni iznos dobivene potpore.

Ako korisnik potpore kroz ovaj Program nije mogao ispuniti svoje obveze zbog više sile ili izvanrednih okolnosti, nije u obvezi povrata novčanih sredstava.

Višom silom ili izvanrednim okolnostima u okviru ovoga Programa smatraju se: vremenske nepogode za koje je proglašena elementarna nepogoda, smrt korisnika, pojava afričke svinjske kuge na gospodarstvu uz uvjet da je zapisnikom o inspekcijskom nadzoru utvrđeno kako gospodarstvo udovoljava svim biosigurnosnim i drugim uvjetima za držanje svinja.